

Člověk a „řeč“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2005](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2005](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 23. 12. 2005
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 23. 12. 2005

Člověk a „řeč“

Pokud zavedeme přesnější významová rozlišení slov „řeč“, „mluva“ a „jazyk“ (eventuelně také původně řeckého termínu LOGOS) za pomoci pojmů (viz dále), můžeme říci, že každou živou bytost můžeme chápat a uznávat jako „člověka“ (tj. jako „lidskou“), pokud je s to vstoupit do světa řeči (a tím do světa LOGU). [To má také svou analogii na nižší rovině: za živé můžeme považovat každé (pravé) jsoucno, které je schopno „aktivně“ vstoupit do světa živých bytostí; ale tím si opravdu příliš nepomůžeme, protože vztah mezi jsoucný živými a neživými má své zvláštnosti, které by objasnění vztahu mezi bytostmi „lidskými“ a „předlidskými“ byly spíše na překážku než ku pomoci.] Ten „svět řeči“ není (a nemůže být) lidským výtvozem (a tím méně „výtvozem přírody“, ať už jakkoliv chápané), ale nemůže být vůbec chápán ani jako nějaká „fakticita“. Jediný způsob, jak o tom dovedu něco říci, je, že člověk je „zván“, aby do světa řeči vstoupil, a to téměř vždycky prostřednictvím jiných lidí, kteří ,tam‘ již sami vstoupili. A ti k tomu užívají mluvy, slov, promlouvání – na které je možno a je třeba „odpovídat“. Právě tím odpovídáním druhým lidem je nemluvně schopno jednak přestat být nemluvnětem, jednak vstoupit přesněji: začít vstupovat) do „světa jazyka“ (určitého, konkrétního, tzv. mateřského jazyka), a tím dále i do světa řeči.

(Písek, 051223–1.)